

FELSŐMAGYARORSZÁGI HIRLAP

POLITIKAI UJSÁG

Megjelen minden szerdán és szombaton este.

Kéziratokat vissza nem adunk.
Szerkesztőség: Kazinczy-utca 2.
Kiadóhivatal: Landesmann Miksa és Társai.

LAPVEZÉR:
MATOLAI ETELE.

POLITIKAI FŐMUNKATÁRS:
Dr. BUZA BARNA.

Előfizetési ár: egész évre 10 korona, félévre 5 korona, negyedévre 2 korona 50 fillér. — Egy szám ára 10 fillér.
Hirdetéseket a legutányosabb árban közlünk.

Iskolai év végén.

Írta: Buza Barna.

Szeretnék most a lelkéhez ferközni minden magyar szülőnek és szeretnék behatolni a gondolkodásába minden magyar fiúnak, aki a jövőendő életpályájának megválasztása felett töpreng. Szeretném, ha mindnyájan megérite- nék a viszonyokat, a kor szel- lemét, a jövő fejlődés intő ut- mutatását és ez vezetné őket ebben a nagy elhatározásban.

Mert nemcsak az egyesek jövő sorsa, nemcsak egyik vagy más- sikk fiatal ember boldogulása vagy szerencsétlensége függ attól, hogy a mostani években milyen életpályát választ magának a jövő magyar nemzedék, hanem ettől függ Magyarország fejlődése, boldogulása, független- sége.

Magyarország egész jövője, fennmaradása, felvirágzása attól függ, hogy tudunk-e ipart terem- teni s a magyar nép egy részét, különösen a magyar középosztá- lyt át tudjuk-e terelni ipari és kereskedelmi foglalkozásra.

Ipart fejleszteni minden lehet- séges módon igyekszik a mai kormányzat. De az iparhoz em- berek is kellene, munkások és vezetők. Már most két ut áll előttünk. Az egyik az, hogy a szükséges munkaerőt idegenből hozzuk be s igyekezzünk azután azt asszimilálni, a magyarságba felszívni, beolvasztani. A másik az, hogy buzdítással, agitációval s ha kell, némi szelid nyomással is igyekezzünk a magunk nem- zetét rászoktatni, rávezetni az iparra és kereskedelemre. Időnk nincs válogatni az eszközökben. Mind a két módot alkalmaznunk kell. De minden igyekezetünkkel azon kell lennünk, hogy inkább a második mód érvenyesüljön. Mert ha a munkaerőt is külföld- ről importáljuk, akkor lesz ugyan ipar itt Magyarországon, de az nem lesz magyar ipar, mert nem magyarok fogják üzni s csak em- beröltöknön át válhatik magyarrá. És sokkal könnyebb és gyorsabb dolog magyar embereknek meg- tanulni az iparüzést, mint idegen

iparüző embereket nyelvben, ér- zésben magyarokká tenni.

Igazán magyar ipart csak úgy fejleszthetünk, ha magyarok mennek ipari pályára, magyarok nyitnak műhelyeket, magyarok vonulnak be a gyárakba s üzle- tükbe. Ezért létkérdése Magyar- országnak az, hogy rá lehet- ériteni a magyar fiatalságot az igari és kereskedelmi pályákra.

Ugynevezett „tudományos“ pá- lyákra csak az menjen ma, aki különös hivatottságot érez ma- gában. Mert olyan a túlszult- ság mindenütt, hogy önmagukat rontják meg, akik ezekre a pá- lyákra törekszenek. Szegényes, egyszerű megélhetésnél többre alig lehet ma ezeken a pályákon remény. S mennyi szenvedés, inség, nyomorúság addig is, míg ilyen szegényes megélhetéshez hozzájuthat.

Boldogulni, szerencsét csinálni, vagyont szerezni csak az ipari és kereskedői pályán lehet. Ne irtózzanak tőle a magyar fiúk. Az az esztelen, ostoba előítélet, hogy ezek csak másodrangú „nem ur“ foglalkozások, ugyanis eltűnik, szétfoszlik már. Ne ijed- jenek meg tőle, szálljanak vele szembe. Nagyobb ellenséggel is megküzdött már a magyar, hát egy ilyen hivány semmiségtől, egy bolond s máris mulófeiben levő társadalmi lefogatástól meg- futamodna?

Nem uribb foglalkozás? Hát vajjon melyik uribb dolog: u- helyt, üzletet nyitni s élni füg- getlenül, a maga emberségéből, mint hasznos, produktív tagja, a társadalomnak, vagy előszobák- ban görnyedezni, protekció után szaladgálni, könyörögni, esedezni, míg valami silány, koldus kis hivatal ki tud járni magának?

Nehéz, keserves helyzetben van ma az ipar és a kereskedés Magyarországon. De még ebben a rossz helyzetben is azt látjuk, hogy amelyik iparos vagy keres- kedő becsületes, józan, szorgal- mas, az mind boldogul, s nem- csak meg tud élni, de vagyont is szerez. Látok ismerőseim közt kereskedőket, akik nem is régen, 10—15 évvel ezelőtt ugyszólván

minden tőke nélkül kezdték üzle- tüket, s nem volt más támoga- tójuk, pártfogójuk, mint a saját szorgalmuk és ügyességük. S ma vagyunk, pénzük, házuk van, s olyan jövedelmük, hogy nincs az a miniszteri tanácsos vagy kurai bíró, akivel elcserelnék. Es ismerek egyszerű kovács-, laka- tos-, asztalos- mestereket, akik 20—25 év alatt vagyont tudtak szerezni maguknak a mestersé- gükből. Aki pedig nem boldo- gul közülök majd, mindenikre meg lehet állapítani, hogy a saját hibája, hanyagsága, köny- nyelműsége, iszákossága miatt nem tud boldogulni.

Es pedig még a mai iparos és kereskedő osztályunk tulnyomó részének alig van a négy elemi iskolai osztálynak megfelelő kép- zettsége. Ha ezek is így tudnak boldogulni, mennyivel több ki- látása lehet középiskolát végzett, intelligens, értelmes embereknek ezeken a pályákon a boldogu- lásra.

Mindenkinek arra kell töre- kednie, hogy anyagi jólétet bi- ztosítson magának, hogy vagyont szerezzen, hogy gyermekeinek bővebben nyújtsa a megélhetés feltételeit. Az egyesnek is, a nemzetnek is ez ma a legtöbb érdeke. No hát ennek az útja nem a lateiner, a „tudományos“ pálya, hanem az ipar és keres- kedelem.

Gondolja ezt meg jól minden magyar ifju és minden magyar szülő a pályaválasztás komoly időszakában. Gondolják meg kü- lönösen a szülők: egy ábránd- ért, egy buta előítéletért ne te- gyék egész életére koldussá, igavonó szolgává gyermeküket. Ne akarjanak minden áron „urat“ nevelni belőlük, mert ez az ura- ság ma már csak silány évi fi- zetésből való tengődést jelent. Hanem küldjék gyermekeiket sza- bad pályákra, ahol a szorgalom, ügyesség és tisztesség nyomán boldogulás vagyonosodás, anyagi jólét terem. Csak így boldogul- hatnak az egyesek, csak így fej- lődhet az ország.

Tudomásul. A „Fm. H.“ mult szá- mának vezércikkében a város pa- zarlásaival foglalkozva azt írja, hogy én pártoltam volna Bánóczy Kálmán h. polgármesternek befizetett nyug- díjjárulék visszatérítése iránt beadott kérelmét. Kijelentem, hogy én ilyen kérelemre nem emlékszem s tud- tommal ilyenek a tárgyalásán nem voltam jelen, azt pedig határozottan állíthatom, hogy a kérelmet nem pártoltam, amellel fel nem szóla- tam, mert én az ilyen visszatéríté- seket mindig helytelennek tekin- tettem.

Buza Barna.

Elhelyütt jelentjük ki dr. *Adriányi* Béla kivánságára azt, hogy *Adri- riányi* nem említette a *Bánóczy* nevét. Miután pedig sokan félre- magyarázták multkori közleményün- ket, kijelentjük azt is, hogy az nem vonatkozot személyekre és nem volt célja személyében senkit se bántani. Multkori cikkünk nem egyéb, mint a képviselőtestület ha- tározatainak bírálata.

Mit mond a közönség.

— A városrendezéshez. —

Sátoraljaiújhely, jun. 17.

Nagyságos Szerkesztő ur!

Felbuzdulva becses lapjának leg- utóbbi számában megjelent cikkhez fűzött reflexiójában tett kijelentésén, mely szerint szerkesztő ur szivesen helyt ad közérdekű felszólásnak, nekem is lenne egy-két megjeg- yzésem speciell a városrendezésről illetőleg.

Elsősorban sajnálattal látom, hogy a városrendezés tervében nem fog- lalt helyt a város közútjainak és gyalogjáróinak rendbehozatala! Ho- gyan lehet elképzelni a város ren- dezését, szépítését enélkül? Avagy olyan nagyszerűek a mi utcáink gyalogjárói és kocsutjai, hogy szó sem ferhet hozzájuk, hogy talán mindnyájan meg lennének velők elé- gedve? Nos ezt a körülményt is vagyok bátor tisztelettel a város- rendező uraknak becses figyelmébe ajánlani.

Rendes vízvezeték, egészséges csa- tornázás, tágas, — a közönség ké- nyelmének megfelelő piac, kifogás- talan vágóhíd, mind olyan dolog, mely egy város fejlődésének halasz- thatatlan tényezői. Persze most már a hideget is fújni kellene, hogy utó- lag ne találjon ismét felmerülni

LÓHÁLÓK

20 koronánál magasabb árban kaphatók
LANDESMANN SÁMUEL
szijgyártónál Sátoraljaiújhely, Rákóczi-ut 6. sz.

holmi 10% költségtöbblet, mert biz ez igen furcsa volt!

Ami a polgári iskola ügyét illeti, azt a kérdést batorkodnám fölvetni, vajjon nem lenne-e célszerű a mostani polgári iskolát a terbe vett összeggel segíteni, továbbfejleszteni? Minden bizonyítvánnyal megérdemelt ez az iskola, melynek nemes gondolkodású igazgatója rozott falak között kénytelen hirdetni a tudomány igét.

A Diana fürdőről nem beszélék. Ez a fürdő Újhely városnak a „falu rossza”!

Végül áttérök a szálloda ügyére. Azt olvastam róla Nagyságos Szorkesztő Úr lapjának utolsó előtti számában, hogy a város esetleg rá találna fizetni, ha új szállodat építenének. Nos, ilyesemből nem kérünk! Sok minderre ráfeszítettünk már, elég lenne már a hibáiból, amit eddig városunk szociál-politikájában elkövettek! Ami volt, az elhújt; „eső után kőpönyög” volna ezek miatt vádaskodni, de azt hiszem elég okunk van rá ovakodni újabb hibák elkövetéséről. Ilyen hiba lenne ok nélkül oly nagy összeggel megterhelni városunkat. Mert mi lenne az új szállodával, ha fölépítenék? A város nem bírná a szálloda főtartásának költségeit fedezni, az lenne az egészek vége, hogy vajmi hamar magán ember kezébe kerülne amin bizonyára nem nyerne a város. Jó lenne óvatosan kezelni ezt a dolgot. Ajánlatos volna először városunk idegen forgalmáról fontos adatokat visszaállítani. Azt hiszem, ez mértékadó lenne arra nézve, vajjon szükséges-e új szállodat építeni? És még sem szükséges az egész spekuláció! Mert tessék elhinni, hogy régen akadt volna élelmes vállalkozó, aki kihasználta volna azt a helyzetet szálloda építésére, ha a város idegen forgalmára megkivánta volna! Erzekényebb barometer ez a körülmény ebben a dologban, mint akármilyen spekuláció!

E pár sor közlését kérve, maradjon Nagyságos Szorkesztő Úr iránt megkülönböztetett tisztelettel:

Egy újhelyi polgár.

Vármegyei közgyűlés.

— Saját tudósítónktól. —

Zemplénavármegye törvényhatósági bizottsága rendkívüli közgyűlést tartott f. hó 19-én, pénteken d. e. 10 órákor. Mintegy 30 megyebizottsági tag jelent meg ezen a gyűlésen, melyen egy másfélmillió új vármegye-ház építést határoztak el és a költségek fedezésére 1 1/2 százalékos megyei pótdátot szavaztak meg.

Nem állítjuk azt, hogy a megyeház építésére nincs szükség, vagy hogy ha a törvényhatósági bizottság mind a 600 tagja jelen lett volna, nem szavazták volna talán meg az új vármegye-ház építést és az arra szükséges 1 1/2 % pótdátot, de még sem tudjuk szó nélkül elhallgatni, hogy 600 megyebizottsági tag közül csupán 30 jelent meg és szavazott e fontos, a megye életére hosszú évekre kiható kérdésben.

A közügyek iránti érdeklődés megcsappanását, sőt — mondhatjuk — teljes elvesztését kell megállapítanunk a tegnapi gyűlésből, mert ha a megyebizottsági tagok még akkor sem érdeklődnek a gyűlések iránt, mikor őket is legközelebről érdeklő ügyről, pótdát-emelésről van szó, akkor fontos dolgoknak kellett itt

közrejárásni, amelyek megérdemlik, hogy az ember foglalkozzék velök.

Mi tudjuk is azt a sokak által nem is sejtett okot, mely elvette a törvényhatósági bizottság tagjai nagy részének a kedvét a közügyek iránti érdeklődéstől, de ezuttal még nem foglalkozunk vele. Lesz még idő — és azt hisszük rövidesen — mikor kerítünk sort ennek a nem minden pikantéria nélkül való ügynek a pertraktálására is és akkor majd mindenki világosan fog látni ebben az ügyben.

Egyelőre csak annyit jegyzünk meg, hogy a vármegye-ház építésének egyhangú elfogadásából úgy látjuk, hogy a Kossuth-szobor ügye jól áll — már természetesen a főispán ur érdeke szempontjából.

A gyűlésről az alábbiakban számolunk be részletesen:

Pontban 10 órákor nyitotta meg *Meczner* Gyula főispán a rendkívüli közgyűlést és a törvényhatósági bizottsági tagok szokásos üdvözlésének elhagyásával rögtön a napirendre tért.

Az új megyeház.

Mizsák József IV. aljegyző olvasta fel az államépítészeti hivatal által beadott műszaki leírás és költségvetést, valamint a Dókus alispán által készített jelentést, amelyek főbb vonásokban a következők: A vármegye megvenné a szomszédos Alexander-féle házat 14,000 és a Teich-féle házat 8,400 koronáért. Ekképen nyerne a vármegye — a megye tulajdonát képező telekkel együtt — a beépítésre mintegy 6000 négyszögölnyi területet, melyből 4000 négyszögölnyi területet a vármegye-házra 2000 négyszögölnyi területet a szomszédos két bérház foglalja el. Ez az építkezés 1,500,000 koronába kerülne, de kapunk érte egy monumentális megyeházat egy óriási szabad térrel, parkkal és két gyönyörű egyemeletes bérpalotát, mely megfelelő keretül szolgálja a megyeházának és óriási módon emelné Újhely város fötérét már szépészeti szempontból is. Az 1,500,000 korona építési költség 50 évi törlesztéses kölcsönből volna fedezendő, amely viszont a megye gyámpénztárából volna fedezhető 4 % kamattal. A törlesztéses kölcsön fedezésére 1 1/2 % os vármegyei pótdát szükségesnek. A két bérház állana egy főispáni, egy alispáni lakásból, 22 tisztviselői lakásból és a földszinten 18 bolti helyiségből, melyek évente 36,000 koronát jövedelmeznének.

Kidolgozta ezenkívül az államépítészeti hivatal a vármegye-ház építésének a tervét olyformán, hogy a két szomszédos telek meg nem szerzetnék. Ez esetben szükségesnek a vármegye-ház építésére 959,000 korona, ennek fedezésére 2 1/2 % os pótdát és maradna a vármegye-ház szomszédosságban 2 roszaga földszintű épület, mely elesufitaná a vármegye-ház épületét, sőt az egész teret.

Természetes a törvényhatósági bizottság az első tervet fogadta el s így a szomszédos két telek megvásárlásával 1,500,000 korona költséggel olyan monumentális épületet nyer városunk fötérre, mely értékét, szépességét, forgalmát nagyban fogja emelni.

Vizi beruházások

A m. kir. fölmivelségi miniszter a képviselőházhoz benyújtott vizi beruházásokról szóló javaslatának 12 része a zempléni folyók szabályozásáról szól. Miután az alispán úgy találta, hogy a javaslatban felvett szabályozások nem kielégítőek, mert azok nem felelnek meg a törvényhatósági bizottság mult év

novemberi gyűléséből intézett feliratban foglaltaknak, indítványt adott be, hogy a törvényhatóság írjon fel az összkormányhoz, a kereskedelmi és fölmivelségi miniszterhez és a képviselőházhoz, hogy a zempléni folyók szabályozására vonatkozó rész a vármegye feliratában foglaltak szerint módosíttassék.

Malath József gróf szólott még pártolólág az alispán indítványához és ajánlotta a határozathoz pótólág felvenni azt a kérelmet is, hogy a Duna-Tisza esatorna betorkolása Szolnoknál legyen. — A gyűlés mindkét indítványt egyhangulag elfogadta.

Kivándorlás.

Andrássy Gyula gróf belügyminiszter kivándorlási törvényét sem tartja kielégítőnek az alispán és indítványára elhatározta a közgyűlés, hogy a törvény olyképen való módosítását fogják kérni a belügyminisztertől, hogy férfiak 32 éves éves korukig, hajadon leányok pedig egyáltalán ne vándorolhassanak ki.

Hitelesítő ülés ma d. e. 9 órákor volt.

Székely Elek lemondott.

— Fegyelmi választmány ülése és más egyebek. —

— Junius 20.

Székely Elek fegyelmi ügye egy újabb stációhoz érkezett. A fegyelmi választmány f. hó 18-ára összehívott gyűlésének megkezdése előtt *Székely* Elek képviselője, dr. *Fried* Lajos utján beadta lemondását, a fegyelmi választmány *Székely* Elek lemondására vonatkozólag kikéri előbb az ügyész véleményét és csak úgy fog határozni. Miután *Szirmay* főügyész a véleményt már beadta — természetesen ragaszkodik az ügy további tárgyalásához — *Székely* is megtette már arra észrevételeit, az s ügy előreláthatólag kedden újra tárgyalásra kerül.

Ennyiből állanak a Székely fegyelmi ügyében eddig történetek rövid vázlatban, a részleteket alább adjuk:

A nagy nap előtt.

Mint lapunk mult számában közöltük, f. hó 18-ára volt kitűzve a Székely Elek fegyelmi ügyének folytatódólag tárgyalása. Szerdán a tárgyalás előtti napon óriási futkosás, kapkodás, tárgyalás volt. Hol Székely Eleket *Fried* Lajossal, hol *Szveiger* Ignácot, vagy *Markszt* *Fried* Lajossal, hol Székelyt *Szveiger*ékkel, hol meg mind a négyet együtt lehetett tárgyalni látni.

Főispánnál.

Igy folytak a tárgyalások egész nap, míg leszalt az est és a homályban látható lett *Fried* Lajos, amint a vármegye-ház főispáni lépcsőjén a főispánhoz haladt. Rövid tanácskozás után *Fried* Székely lakására sietett, majd onnan visszamenve 8 órától körülbelül 10 ig tárgyalat *Fried* Lajos a főispánnal a vármegye-ház főispáni hivatalos helyiségében. A tárgyalás eredményéről nem tudunk semmit, amennyiben nem volt alkalmunk a beszélgetést kihallgatni, s ezért csak *Fried* további — nem éppen érdektelen — szerepléséről óhajtunk beszámolni.

Színház kertben.

10 órákor *Fried* Lajos a főispántól egyenesen az özv. *Kovács* Ignácé tulajdonát képező Színház kertbe sietett, ahol már várt rá Székely Elek s rögtön mely tárgyalásba bocsátkoztak. A tárgyalásról ismét nem adhatunk részleteket, csupán a látozottak jegyezhetjük tel, hogy *Fried* Lajos és Székely Elek 2 iv papíron két valamit írtak, aminek felzetét sem tudtuk akkor elolvasni s így máig sem tudjuk, hogy mi volt az a két felzetes valami.

A nagy nap.

19-én d. e. 9 órára, sőt már jóval előbbre együtt volt a főispán hivatalos helyiségében a fegyelmi választmány, azonban a gyűlés csudálatosképen nem kezdődött. Ugy 9 óra 10 perckor megérkezett dr. *Fried* Lajos orsz. képviselő és átnyújtott dr. *Szirmay* Istvánnak két kérvényt — egyet a főispánhoz, egyet az alispánhoz címezve — és kérte, hogy az alispánhoz címzettet olvassa át a főispán ur és küldje neki vissza, hogy beiktatathassa, a másikat tartsa meg a főispán.

Nagy öröm.

Ugy 9 óra 20 perckor kijön a főispáni hivatalos helyiségéből *Bernath* Aladár tb. főjegyző előadó s egy kérvényt tartogatva nagy örömmel mondja *Fried*nek „Viszem beiktatni, hála istennek nem kell tárgyalni.” háromgyed 10 kor visszajött *Bernath* a beiktatott kérvénnyel s bemegy a főispán szobájába, ahová később *Szirmay* főügyész és behívták. Mintegy félóraig tanácskoztak a főispánnal, míg végre egyegyed 11 órákor megnyitották a gyűlést.

A gyűlésen

Meczner főispán bejelentette, hogy Székely Elek felüggesztett polgármester lemondott állásáról s a fegyelmi választmány határozni óhajt a lemondás sorsa telett. De mielőtt tárgyalásba bocsátkoztak, figyelmeztette a főügyeszt, hogy a tárgyalás alkalmával véleményt ne nyilvánítson sem pro sem kontra. *Szirmay* erre vette könyveit és kalapját azzal a megjegyzéssel, hogy rá szükség nincs, otthagya a választmányt.

Határozat.

11 órákor hirdette ki a főispán a választmány határozatát, mely akép intézkedik, hogy a lemondásra vonatkozólag kikérik az ügyész véleményét és addig a tárgyalást elhalasztják.

Képviselőtestületben.

Ezek a dolgok 18-án d. e. történtek, tehát Úrnapián, amikor nincs hivatalos óra s ime — ami még eddig elő nem fordult — már tegnap 19-én délelőtt kiadott meghívójában a polgármester f. hó 22-ének d. u. 3 órájára gyűlésre hívja össze a képviselőtestület tagjait a lemondás ügyében.

*

Ezek a száraz tények, amelyeket a városban nagyon sokféle-

képen kommentálnak. Mi egyelőre nem fűzünk reflexiókat a fent-ehéz és csupán a kérvénynek a képviselőtestület elé vitelét fogjuk egy pár szóban megemlíteni. Bevárjuk a fejleményeket és csak ha a fegyelmi választmány elfogadja a lemondást — amit a törvényi intézkedései ki-zárnak — akkor fogjuk csak a dolgot megvilágítani olyan ol-dalról, amelyet eddig nagyon kevesen — alig egy-ketten — tudnak.

A községi törvény 103 §-ának a lemondásra vonatkozó része így szól:

A fegyelmi eljárás elrende-lése után az eljárásnak jogerős fegyelmi határozattal befeje-zéséig lemondásnak rendsze-rint nincs helye. Kivételes ese-tekben azonban, ha a vétség előreláthatólag enyhébb be-számítás alá esik és vagyoni teletlenség kérdése fenn nem forog, sőt a lemondás elfo-gadását a közszolgálat érdeke kívánatosná teszi, a lemondás elfogadható.

A lemondás elfogadásának kérdésében az ügyben eljáró fe-gyelmi hatóság határoz és ha-tározatról, melyet az érde-kelttek fokozatosan felelbezhet-nek, az illető községet vagy kö-zségeket értesíti.

Tiszta dolog, hogy a lemondás el nem fogadható, mert az elfogadásra alkalmas okok egyike sem torog fenn. De még vilá-gosabb, hogy sem az, aki a lemondást a képviselőtestületnek megküldte, sem aki a képviselő-testületet összehívta, nem ösmeri a törvényt, amennyiben a lemondás mindaddig, míg a fe-gyelmi választmány nem ha-tározott benne, nem hozható képviselőtestület elé, mert a képviselőtestület ebben a ha-tározásra nem illetékes. A törvény szerint ugyanis a fe-gyelmi eljárás folyamán be-nyújtott lemondás felett kiá-rólag a fegyelmi választmány van jogosítva határozni.

Egyébként várjuk a fejlemé-nyeket.

MEGYE ÉS VÁROS.

(Kinevezés. Zemplén vármegye főispánja Kossuth Pál bodrog-szégi lakos jogszigorlót Zemplén vármegye törvényhatóságához köz-igazgatási gyakoronkká nevezte ki.

Vármegyei közgyűlés. Zemplén vármegye törvényhatósága f. hó 30-án rendes közgyűlést tart.

(Képviselőtestületi gyűlés. Sátorajaujhelyi r. t. város képviselő-testülete f. hó 22-én d. u. 3 órákor rendkívüli közgyűlést tart. A köz-gyűlés tárgyai: 1. Székely Elek fellüszegített polgármesternek állás-sáról lemondása. 2. Törvényhatósági bizottsági határozat Katona Béla vízvezetési vállalkozónak múlt évi szeptember havi kereseti kimuta-tása tárgyában. 3. Pénzügyi bizott-ság előterjesztése, a tűzoltó szerek beszerzése iránt. 4. Illetőségi ügyek tárgyalása.

(Borvizsgálat. A földmívelési miniszter megbízottai Constantin Géza és Dr. Króczér László f. hó 9-én megvizsgálták Liszka község boritaladjának kezelését és az ott talált hiányosságokról jelentést te-

tek a miniszternek. Hasonlókép megvizsgálta Hegedűs Sándor vin-celleriskola igazgató és Dr. Króczér László ugyancsak mint miniszteri megbízottak f. hó 12-én Tokaj köz-ség boritaladjó kezelését is.

HIREK.

— Gróf Malláth József jubileuma. A bodrogközi Tiszaszabályozó társulat elnökének, Malláth József grófnak 25 éves elnöki jubileumát ma ünnepelte a megyeháza nagy-teremben. Az ünnepségről és az azt követő banketről lapunk legkö-zelebbi száma hoz részletes tudósítást.

— Kinevezés. A m. kir. belügy-miniszter Wassenszky László Zoltán joghallgató, sátorajaujhelyi lakost a kassai m. kir. határrendőrségi kapi-tánysághoz tisztgyakornokká ki-nevezte.

A „Polgár” hazugsága. Városunk többeknek feltűnt, hogy a „Pol-gár” című napilap közlése szerint Buza Barna képviselő a független-ségi pártnak a szeszadó tárgyában tartott értekezleten támada volna a szidó szeszgyárosokat. A „Pol-gár”-nak ez a közlése ép olyan hitvány, pimasz és alávaló hazug-ság, mint a függetlenségi pártból hozott közléseinek nagy része. Buza Barna azt fejtette ki, hogy jogi alapon sem a mezőgazdasági, sem az ipari szeszgyárosok a tőlük el-vett szeszkontingensért kárpótlást nem igényelhetnek. Azonban méltán-yosságból ő is hozzájárul a kár-pótláshoz, csak annak felemelését ellenzte. Aki ebbe antiszemitiz-mus akar belemagyarázni, az vagy csaló, vagy bolond.

— A Függetlenségi Kör” tánc-mulatsága. F. hó 18-án a „Füg-gelenségi Kör” Kincsesy Péter elnökle-tel választmányi ülést tartott, melyen egyhangúlag elfogadták No-vák Gyula háznagy indítványát, hogy a kör f. évi július hó 12-én vasárnap, a városi színház-kertben tarka szin-paddal és szepszversenyyel egybekötött nyári táncmulatságot rendez, saját aipótkönyvének és könyvtáranak gy-arapítására. A főrendezősséggel Novák Gyula háznagy bízott meg, kinek ismert tevékenysége biztos zálogat adja a mulatság tényes sikerének. A főrendező már megkezdte a 10—12. számra menő műsor összállítását, valamint a nagyszámú rendezőség megalakítását. A szépszversenyen a három legszebb hölgy díszes em-léktárgyat kap. A szavazó lapok a mulatság alkalmával a pénztárnai lesznek kaphatók. A mulatság és a tarka szinpad este pont 7 órákor kezdődik és minden tánc után a szabad pódiumon egy-egy műsor szám kerül előadásra. A belépő-díj a mulatságra személyleg: 2 kor. Csald-jegy: 4 kor. A teljes műsört legközelebb hozzuk. Az előjellekből és a közönség általános érdeklődéséből ítélve, ezen mulatság lesz az idei nyári mulatságok közt a leg-legsikerültebb.

— Meghívás. Az orsz. gyer-mekvédő Liga sauhelyi elnök-sége ez uton kéri fel a gyermek védelem iránt érdeklődőket, hogy folyó hó 21-én vasárnap délelőtt a vármegyei háza nagytermében tartandó értekezleten minél szá-mosabban jelenjenek meg. Ez értekezleten Gróf Edelsheim Gyula Lipót a Liga igazgatója. Ruffy Pál miniszteri és Mártonffy Már-ton udvari tanácsos, Büttner és Szilágyi kiküldöttek az iparostan-oncvezedelem ügyét fogják is-mertetni s erről előadást tartani. Me-y azért is érdekes lesz mert

a Sátorajaujhelyben tervezett ipa-ros tanonc otthon ügye most ke-rül tárgyalás alá.

— Disztekézés. A „Függetlenségi Kör”-ben holnap vasárnap délután 5 órákor diszkuhizás lesz a tagok mulattatására. Harom értékes tárgy fog kijátszani, — vagyis a három legjobb tekéző nyeri a díjakat. Ezen étekés és kedélyes sportmulatságra nem tagokat is szivesen lát a kör, — a mely ezenul vasárnaponként mindig fog díjtekézéseket rendezni. A kör remek kerthelyiségében és a rendes tekepályán pompás mulat-ságban részesülnek a tekesportot követő kiválók.

— Gyűlések. »A Magyar Szent Ko-rona Országai Veres Kereszt Egy-lete» Sátorajaujhelyi fiókja f. hó 28-án d. e. 11 órákor; »A Sátorajaujhelyi arvaségélyező és jótékony egyelet» f. hó 28-án d. e. fél 12 órákor tartja közgyűlést a vármegyei háza alispáni tanácssteremben.

— Az izr. betegsegélyező táncmulat-sága. Az „első sátorajaujhelyi izr. betegsegélyező egyelet” pénztára ja-vára 1908. évi júni: hó 28-án, a régi „Nyul” kerthelyiségében jótékony-elu zártkör nyári táncmulat-ságot rendez. Belépő-díj: személy-jegy 2, családjegy 4 korona. Eset-leges pénzküldemények Reichard Armin egyleti elnök ur címére kü-lendők. A mulatság kezdete 8 óra-kor. Felfűtözéseket köszönettel fo-gadnak és hirlapilag nyugtazznak. A t. hölgyek fekeiknek minél egy-szerűbb ruhában megjelenni. A rendezőség felkéri azokat, akik tevé-désből meghívót nem kaptak és arra igényt tartanak, hogy ezt K o z m a Armin egyleti titkarnál jelentsék be.

— Zempléni küldöttség a képviselőházban. Szegi zempléni megyei köz-ség küldöttsége tisztelet f. hó 15-én délelőtt a képviselőházban Szinyey Merse Felix országgyűlési képviselő vezetésével Tóth Janos közoktatásügyi államtitkarnál. A küldöttség a községben építendő népiskola számára állami segíeyt kért a kotmánytól, melyet Tóth Janos államtitkar meg is ígert. Az államtitkár biztató választát a küldöttség élénk éljenzéssel fogadta.

— Almái és Tea cég. A fürdőző közönség szives figyelmébe ajánlja a most érkezett utazó bóröndeit ferti és női fekeremű, harisnya, keztüvy szvettereket utazó szeszszereket, Tó-urista Zephír ingeket már 1 frt 50 kr. fél selyem napernyők 1 frt 80 Arutit a míg ezen alkalmi vételből tart.

— Mikor állítják be a kassai új vasutat? A kassai kereskedelemi és iparkamara a kereskedelemügyi miniszter leirata alapján értesíti az érdekelteket, hogy a Kassa és Sátorajaujhely között bevezetendő új vonatpár már az 1907. évi nyári menetrend keretében megállapított és életbélptetést csak a mozdonyokban és vonatszerelvényekben fennálló hiány miatt kellett elha-lasztani. Amint tehát a folyamatban levő beszállítások folytán a szük-séges forgalmi eszközök rendelkezésre fognak állani, a rá következő legközelebb esedékes időszaki me-netrendváltozás alkalmával a szóban levő vonatok forgalomba fognak helyezettetni.

— Szürnyeg legett. F. hó 17-én d. u. 1 órákor eddig ösmeretlen okból tűz ütött ki Szürnyegen, mely a nagy szárazságban rohamosan ter-jedt úgy, hogy mintegy 2 óra alatt 80 lakóház és 60 gazdasági épület lett a tűz martaléka. A kar me-galahadja a 100,000 koronát, mely nagyobb részben biztosításokból meg-terül. A biztosítások mintegy 3/4-ed részben az első magyar általános biztosító társaságnál voltak bizto-sítva. A biztosító társaság már in-tézkedett a tűzkár becsülése iránt s így a kárnak az első magyar bizo-sított társaságnál levő része rövidesen megtérül.

— Figyelmeztetés. A keletkezhető tűzveszedelmek lehető meggátálása céljából figyelmeztetem a közlő-séget, hogy a városban udvarokba kertesbe szürkibe padlásokra élet és takarmányműveket leholdani kazlakba boglyákba rakatni vagy nagyobb mennyiségben a padláson tartani tilos. A ki ezen tilalom ellen vét a tűzrendészeti kormányrende-ltet 30 §. alapján 100 koronáig ter-jedhető pénzbüntetéssel fog büntet-tetni s a behordott élet és takar-mánymű költségére hatóságilag fog eltávolíttatni. Sátorajaujhely, 1908. június hó 19-én Schmidt La-jos, rendőrkapitány.

— Évzáró vizsgálatok. A sátorajaujhelyi „Carolineum” leánynevelő intézetben az évzáró vizsgálatok a következő sorrendben fognak meg-tartatni: Június 20-án d. u. 4 órákor a zonetanulók I. csoportjának zene-vo-nalos oszt. (Externáth) torna-vizsgálata. 22-én d. e. fél 8 órákor Te Deum, az érdemsorozat felolva-sása, bizonyítványok és jutalom-könyvek kiosztása. 23-án 8 órákor záróünnepségek és a zonetanulók II. csoportjának zenevizsgálata. 24-én d. e. 8 órákor a magántanulók írás-beli; d. u. 2 órákor szóbeli vizs-gálata. A polgári osztályok kézi-munka, festés és rajzkiallítása jú-nius 16—23-ig d. e. 10 óráig be-zárólag tekinthetők meg. A vizs-gálatokra a t. szülöket és tanúgy barátait az intézet előjárósága tisz-tellett meghívja, azon kérdéssel, hogy a záróünnepségre helyszüké miatt gyermeket ne hozzanak. — A sátorajaujhelyi aut. orth. izr. h-községi elemi fiúiskolájának az 1907/8. tanévben tartandó évzáró vizsgálatok sorrendje: Június 21-én, vasár-nap, d. e. 8 órákor az I. osztály vizsgálata. Elnök: Alexander Vilmos. d. e. 10 órákor a II. oszt. Elnök: Schwarz Ignác. 22-én, hétfőn, d. e. 8 órákor a III. oszt. Elnök: Löw Mihály. d. e. 10 órákor a IV. oszt. Elnök: id. Deusch Sámuel. 24-én, szerdán d. u. 4 órákor nyil-vo-nos évzáró ünnepély a jutalmak és értesítő kiosztásával. E vizsgálatokra a t. szülöket és tanúgybaráto-kat tisztelettel meghívja Sátorajaujhely, 1908. jun. 18. az iskola-zegek nevében: Alexander Vilmos, iskolazéki elnök. A sátorajaujhelyi iparostanonc iskolában: az 1907—8. tanévi záróvizsgálatok f. é. június hó 22-én és 23-án, d. u. 5—7. óráig az állami elemi iskola Pétöfi-ut-cai földszinti termeiben tartatnak meg.

— A városoknak tejfel való ellát-tása. Arra való tekinettel, hogy a tejhamisítást tiltó törvények a tej-kereskedés terén ütött visszaélések kiirtása terén, nem bizonyultak elég hatékonyaknak, a földmívelésügyi miniszter szükségét látja annak, hogy a létező bajok, visszasságok és visszaélések ellen szigorubb in-tézkedések tétteszenek. Minthogy azonban első sorban a városok van-nak hivatta arra, hogy közvetlen tapasztalataik alapján a fennálló rendelkezések hiányára, a jelen-kező bajokra és az orvoslás mód-jára rámutassanak, felhívja a mi-niszter a városokat, hogy vonat-kozó tapasztalataikat, javaslatainak mielőbb vele közöljék. értesüléseink szerint a miniszter a városok be-jelentéseit az élelmiszerek hamisítá-sáról szóló új törvényjavaslataban értékesíteni óhajtja.

— Pesti Hírlap. A legelterjedtebb politikai napilap a Pesti Hírlap, amelyről tehát joggal mondhatni el, hogy legkedvesebb lapja a közönség-nek. Harom évtized óta hirdeti a szinmagyar radikális nemzeti poli-tikát, teljesen függetlenül pártoktól és kormányoktól. Nagy elterjedését első sorban ennek köszönheti. De ezenfelül annak is, hogy mint a legnagyobb magyar napilap oly változatos tartalommal jelenik meg na-ponként, amely magában alkalmas a magyar közönség fokozottabb ér-deklődésnek felkeltésére. Aki egész éven át előfizetője a lapnak, ha

csak negyedévenként vagy havonként fizet is elő, számot tarthat a Pesti Hírlap nagy képes naptárára (karácsonyi ajándékul) és kedvezményesen áron rendelheti meg a Divat-Szalón című kiűnő divatlapot. A Pesti Hírlap előfizetési ára negyedévre 7 korona, 2 óra 4 korona 50 fillér. Egy óra 2 korona 40 fillér. A Divat-Szalónnal együtt negyedévre 9 korona. A kiadóhivatal címe: Budapest, V., Váci-körút 78.

— **Keleti pályaudvar nagyszállója** Budapestben (Thököly ut.) a keleti (központi) pályaudvar indulási oldalán megnyit. Ezen szálloda a legmodernebb, a mai kor igényeinek megfelelő kényelemmel be van rendezve, villanyvilágítás, fürdők stb. Minden oldalról villamos közlekedés.

— **Rákóczi cipőkrém** a legjobb bőrfényesítő 5% a kassai Rákóczi-szobor alapja javára. Egyedüli gyártója Székely és Társa Kassa.

VITA
SÓSKÚT FORRÁS VASMEGYÉ

alkalikus natron-lithion gyógyviz
Orvosilag ajánlja: húgysavas diathesis,
Kórszövő, cukorbetegség, gyomor, vese
s húgyhólyag bántalmaknál stb.

Mint üdítő és borvíz páratlan.

Bővebb felvilágosítással szolgál a
Központi iroda: Bpest, V., Lipót-körút 29
Főraktár: NAGY FERENCZ
urnál Sátoraljaúj helyen.
Kapható: gyógyszarak, drogeriak
és fűszerüzletekben.

Találmányok

szabadalmazása vagy értékesítése előtt úgy Magyarországon, mint külföldi államokban forduljon a „Szabadalmi Ujság”

szetkesztőségéhez Budapest, VII. ker., Erzsébet-körút 26. Kérje a „Szabadalmi Ujság” ingyen mutatványszámát.

A közönség köréből.

(Alak és tartalomért a beküldő felelős.)

Tiszteit Szerkesztő ur!

Becses lapjának május hó 30-iki számának törvényszéki rovatát olvasva, néhány pünanatig tárgyalási epilogus helyett védőbeszédet (nem a tárgyalás terében emondott beszédet) hozom összefüggésbe) véltem magam előtt látni.

Miután ezen ügyre vonatkozólag kompetensnek érzem magam, hogy egyet-mást emondjak, kijelentem, hogy a cikk megjelensékor huzamosabban otthonról távol voltam.

Elcitné majdnem gyonyorködtem mesteri ügyességében, amint a védő iheroi pozba helyezve magát hoi trepusokkal a fantáziára, hoi drámai enésekkel a kedélyre hatva, hoi a harag és méltatlankodás hurjait pengette lógozza ki a kusztat regényszálakat, hogy az esküdtektől védence számára felmentő verdiket kieszközölhessen.

Igaz, koncentraczióznális éreje csekélyebb. — Lehet küőben, hogy a szónoki hev mindent elragadó voltának számítandó be az olyan gondolatmencet: — nem tudom még bűnös-e a vadított, vagy sem; de akár bűnös, akár nem, megis ramondom, hogy nem bűnös. — Ilyesmivel lehet látni az esküdtekre, de a nagyközönségre nem. — Mert, — ez az lozásuat, — midőn olvasá-

somban odáig jutottam el, hol közsögémről van szó, melynek viszonyait közvetlen szemléletből ismerem, midőn láttam, hogy itt tulajdonképen nem védőbeszédet, hanem a legtözeeseb védőbeszédet mondják el, hogy e derék kis epilogusok a nagypublikumot akarják tájékoztatni és közvéleményt csinálni, — tesék meghinni, — úgy lettem vele, mint az „ars poetika” híres női alakjával, mely disztelen halfarmálban végződik; vagy azt is mondhatnám, hogy eszembe jutott az a hamiskás tükörpár, melyben hol a vékonyat roppant vastagra megnöve, hol a vastagot szertelen vékony fi ligranra megnyulva lehet látni.

Tessék hangulatomat megítélni.

De azt gondolom, ha igazságosak akarunk lenni, ha a köznek valóban hasznosat akarunk tenni, akkor ne álljunk meg egyoldalú információjánknál, ne tekintsük a dolgokat csupán sentimentális oldalukról, még ha oly ideális társadalmi ettikát is vélünk ezáltal propagálni. — Igen jól méltóztatik tudni, hogy sohasem tartottam helyesnek és megengedettnek védeni azt, ami hibás, ami nemtelen. — De a tárgyalógosságot feltétlenül örizzük meg avval szemben is, aki hibázott, ne kívánjunk olyat, amit sem törvény sem társadalom nem kíván.

Ime a tényállás: Egy alsóbb néposztályú leány udvaroltat magának egy fiatal nőllentantót, egy intelligens ember által, mint ez az életben számtalanszor előfordul — persze, hogy erkölcsi kifogás alá esik, de ezek a dolgok leginkább az életviszonyok nehézségeiben bírnak magyarázatukat, — anélkül, hogy valakinek is eszébe jutna azért „peract”-ot hiáltani, az illetőt társadalmilag megölni. A korrekciót meg szokta hozni maga az idő. A cikkirő ur következtetései tulozoktat. Ez a nő június legeiső napjaiban férjhez megyen idegen faluba, midőn előbbeni udvarlója jó két hettel előbb állomás helyéről elutazott volt és szeptember hó 1-e előtt vissza sem érkezett. Az új házasság vagy három hétig együtt élnek, azután az asszony ott hagyja férjét és visszamegy anyjához. —

Nemsokára a férj megtesz minden kísérletet, hogy az asszonyt visszahozza, de igyekezetének és jó szándékának az az eredménye, hogy felesége és annak hozzátartozói úgytelegkkel kiverik házukból. Végre marciusban megszületett a gyermek. Minden okserűség szerint egy intelligens ember nem fogja ily előző körülmények között az olyan asszonynak a férjéhez való visszatérését akadályozni; valamint a legműveltebb nő is tudja, hogy a házassági együttélés minden eshetőségre nézve egyetlen mentesvára. De ha ez az asszony annak dacára rávetemedik egy neki imputált büntetetre, akkor igaz van a cikkírőnknek, hogy ez az asszony tényleg nem lehet beszámítható, nem lehet normális, de semmiesetre sem következik belőle az, hogy természetesnek; sőt felette természetesnek kell, hogy tartasuk, ha szőgyenét, — melyre ok sines — eittünetni igyekszik és akkor ne juttassuk olyan könnyen a börtön fenekére azt, akiről a „nexus Causalis” több mint valószínűtlen, vagy legalább is nagyon kétséges. Hiszen be nem bizonyítható gyanu okok alapján a felvilágot be kellene csukni: — Tudjuk, nem egy pikantériának — fájdalom — gyakran szerencsétlen vége van, mint ebben az esetben is, az asszony saját hibájából, de minden ilyen tragikumból Tolstói-féle „Nechiudov”-okat, amidőn a korrektívum már meg is volt adva, sem a társadalom sem a törvény nem vár.

Föltétlenül kompetensnek tartom magamat annak elbirálására, hogy ugy saját közsésem, mint a szomszédok társadalmi hogyan itélik az esetről. Mondhatom, hogy Meszlényi tanítót ez eset miatt

senki sem veti meg, senki sem utálja, de inkább sajnálkozik felette mindenki, hogy oly romlott nővel jutott érintkezésbe; — de igenis az általános megbotránkozás és a nép haragjának éle, ezen már most bűnhődő nő ellen fordult. Legyen cikkirő ur teljesen meggyugodva aziránt, hogy Meszlényi, mint tanító iránt a gyermekek változatlan szeretetet, a szülők tiszteletet tanúsítanak s a közönség bizalma iránta meg nem csappant — és kár lenne, ha a cikkirő ur emiatt nyugtalan éjszakákat okozna magának.

Alsógyertyán, 1908. évi június hó 3-án.

Tisztelő hive,
Mauks Árpád.

TANÜGY.

A polgári leányiskola új tanterve.

A polgári leányiskolák új tantervét az iskolák, de maguk a szülők is nagy lelkesedéssel fogadták, amiről az életbeléptetésére vonatkozó rendelet kibocsátása óta többfelől volt alkalmunk meggyőződni. Különösen nagy tetszettel találkoztunk Apponyi közoktatásügyi miniszternek az a gyors elhatározása, melylyel az új tantervet az első osztályban már a következő 1908—1909. iskolában lépteti életbe. Ezzel a polgári leányiskolák egy nagy lépéssel jutnak közelebb ama céljuk felé, hogy az ide járó leánynevelést, melynek száma ma már megközelíti a 40.000-et s akinek csak igen kis hanyada folytatja felőbb iskolában tanulmányait, teljesen befejezzet, a mai fokozottabb igényeknek megfelelő iskolai kiképzésben és olyan általános műveltségben részesíthetik, amelyek együttes birtokában társadalmi és életfőadatait tisztán képes főfogni és teljesíteni. A tanterv kibocsátását különben hosszú és beható, szűkebb és tagabbkörű szaktanácskozások előzték meg, amelyekben részt vettek a legkiválóbb szakemberek, akik az új tantervbe fölvet újítások szükségességéről tapasztalatilag is meggyőződtek. Ily módon az új tanterv, amelynek tervezetét már ügyszólván minden érdekeit fel ismerték, minden átmeneti nehézség nélküli lép életbe, sőt azt mondhatjuk, hogy aig tudnánk közoktatási szerveink tanítási rendjének fejlődéséből csak egy olyan esetet is fölhozni, amidőn az új tanterv oly simán illeszkedett volna bele a gyakorlatba, mint ez. Ebben nagy része van annak a világos, határozott és mindenek fölött az iskolázató közönség érdekeit szemmel tartó rendelkezésnek is, melylyel Apponyi az új tanterv végrehajtására az illetékes tanügyi hatóságokat fölhívta. A könyvtárak már a szükséges könyvekkel is elkészültek. Ez természetesen csak akképen történhetett, hogy a hivatott tankönyvírók allandóan figyelemmel kísérték az évek óta készülő új tantervet a kiadók pedig ismerve a tanári kar kívánságát az előmunkálatokat már régen megkezdheték. Ily módon az első osztályban már az új tantervben lerakott fontos szempontok figyelembevételével készült tankönyvekkel lehet nemcsak a fővárosban, hanem az egész országban a tanítást megkezdeni. A már teljesen elkészült könyvek között — melyet Lampel Rt könyvkereskedése és a Franklin-Társulat kiadásában jelentek meg — vannak: Weszely Odön Magyar nyelvtana és olvasója, Gööz—Petri Magyar Olvasó és Nyelvtana, Makoldyné Moirai Ilona és Filtsch Jolan Német Nyelvkönyve és olvasója, Garai Német nyelvtana, Hortobágyi—Lukaes Német nyelvtana és olvasókönyve, Simonyi—Glöz Földrajza, Deak—Ciemintis Földrajza, Nemethy Földrajza, Báthory—Kneif Természettanra, Saterényi Természettanra, me-

melyet Gáspárdy Aladár Nyárady Gyula dolgoztat át az új tanterv szerint, Balassa József Magyar nyelvtana, Sebestyenné Stetina Ilona Magyar olvasókönyve, Gyulay Béla Magyar nyelvtana, Donszky Lukács Magyar olvasókönyve, Szentes Adolf Szántana, Zettner Ede és Magyar László Szántana, Zettner Ede és Magyar László Mértana, Sztankó—Hope Enektana, Vaszkó—Agh Természettanra, Glöz—Reöthy Nyelvtan és Olvasókönyvei, Erdődy—Sziklás Szántana, valamint Pástay—Szarvasy Természettanra.

A szerkesztésért felelős:

A SZERKESZTŐSÉG.

Kiadótulajdonos:

LANDESMANN MIKSA.

Egy jó házból való fiu tanulól felvétetik

KLEIN GÉZA

fűszer és vaskereskedésében.

Sátoraljaúj helyben.

„Keleti pályaudvar”

Telefon: nagyszállója Telefon: 64—57. 64—57.

Budapest, VII. ker. Thököly-ut 18. sz.

A keleti pályaudvar indulási oldalán. A legnagyobb komforttal berendezve. Szobák 240 K-tól kezdve, villanyvilágítással együtt. Utazóknak 20 százalékos engedmény. Posta és távirat a házban, minden oldalról villanyos közlekedés. — Tulajdonos: HERSCH SAMU.

Kiadó lakás.

Kazinczy-utcai 64-ik sz. házban f. évi augusztus 1-től kiadó egy földszinti modern lakás, mely áll négy parquettes szobából, nagy verandából, fürdőszobából és az összes szükséges mellékhelyiségekből.

Bővebb felvilágosítással szolgál:

Csapó Lajos.

1083—1908. végreh. sz.

Arverési hirdetmény.

Alutírot bírósági végrehajtó az 1881 évi LX. t.c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a sátoraljaúj helyi kir. járásbírósgnak 1908. évi V. 542—1. 641—1. számú végzése következtében hivatalból képviselt Takács András javára Goldstein Lajos ellen 75 K. s jár. erejéig 1908. évi május hó 6-án fogantatott kielégítési végrehajtás utján le és felülfogalt és 1830 koronára becsült következő ingóságok, u. m: házi butorok, kávéházi berendezés stb. nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a sátoraljaúj helyi kir. járásbírósg 1908. V. 542—2. sz. végzése folytán 75 K. jökekövetelés ennek esedékeskamatai és eddig összesen bíróság már megállapított költségek erejéig Sátoraljaúj helyben alperesek lakásán és kávéházában leendő megtartására 1908 évi június hó 22-ik napjának délutól 11 órája határidő 501 kitűzték és ahhoz a venni szándékúak ezennel oly megjegyzéssel hivatalnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. s 108. §-ai értelmében késpénz fizetés mellett, a legtöbbet igénylőnek szükség esetén beosáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfogaltatják és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881 évi LX. t. c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Sátoraljaúj hely 1908 évi június hó 9. napján.

Roener Imre bír. végrehajtó.

© Fontos! Levegőtisztosítók! **LEOPOLD GYULA** hírdetési irodája által Budapest, Erzsébet-körút 61. 200 napig hatályban tartandó

GARVENS-SZIVATTYUK
rendkívül olcsók,
csak elsőrendű minőség.
Kérjen határozottan:
Garvens-szivattyut
Garvens-művek, WIEN XX/2.
Levegővel magyarul és németül. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Tyukszemet, borkeményedést
azonnal eltávolít a Kaiser-féle
TYUKSZEMHALÁL
Ára 70 fillér.
A legjobb és legerősebb
szoborszer az
ERŐ SÓSBORSZESZ
Ára 2 K, 1 K és 30 fillér.
Postán szállítja utánvét mellett a
KOSMOS vegyszert és kemény-
művelési laboratórium.
GYÖR, BAROSS-UT.

Csömege-konzervek
BÉLHURUT
BARTA-féle erdei gyümölcskonzervek, szőlő, szőlő, gomba, kum- és kum-
konzervek, nemcsak borsóval, hanem
— legújabb minőségben szállít —
oldhatóbb fűszerekkel kiegészítve
Felkai Konzervgyár, Barta József
Felka (Hegyesmező). — Kérjen árjegyzéket!

VÉRSEBŐNYÉSÉG, ÉTVÁGTALANSÁG, IDEGESSEB
gyógyítására a leghatásosabb készítmény a **KRIEGER-féle**
TOKAJI CHINA-VASBOR.
Rendkívül kellemes ízű, erősíti, tisztítja a vért.
Kis üveg Ára 250 kor. Nagy üveg 6 kor. Kapható gyógyszárakban.
Postán küldi: **KORONA-GYÓGYSZERTÁR** Budapest, Kalvin-ter.

PLATSCHEK VILMOS
elismert legolcsóbb, legszilárdabb
FÉRFI- és GYERMEK-ruha áruháza
Budapest, IV., Központi Városház. (Károly-körút).

DIGESTO L GLÜCK
allegelőkeltebb emésztőpor
Doboz 2 kor.
Postai számla: **„FERER GALAMB”** Gyógyszertár
BUDAPEST, HUNGÁRIA-KÖRÚT 93
Kapható minden gyógyszerben és drogeriában

Meglepő haladás!
FICHTENIN
a legújabb, szabadalmaztatott szer, mely mindenféle fér-
get a leghatásosabban és legbiztonságosabban eltávolít, vért
és tevényt tisztít és újulást hoz a szervezetnek általánosan
kellő és sok betegség megelőzésére szolgál.
Lapmeghatalommal minden országban és mindenütt.
Használati utasítás a csomagoláson és a csomagolóanyagban.
Veszkóköpvelelő Magyarországi részlete:
DIAMANT és VADAS
Budapest, VII., Damjanich-u. 36. — Telefon 21-51.

RIVOLI
Meningeális és testrészi műtétben
BUDAPEST, VII., RÁKÓCI-ÚT 30.
Készülnek csak elsőrendű művészi
kivitelben fényképműveket, aquarát-
és etajestmények. Másolatok sejtjennre.
bánságra, téra, életképzésre stb. Gross, fűggetek, tü stb.
apró üvegálményekkel. Porcellánba ágyított fényképek sár-
kővekre stb. Mirel költék ingyen és bérmentve árjegyzéket?

Dr. KOVÁCS KÉZPÁSTÁJA
3 nap alatt biztosan hat
— Tegye K 1-20 —
Dr. KOVÁCS Gyógytára
Budapest, Gyár-utca 17.
„Vetelés-órák” ingyen.

Ha fáj a feje használjon
azonnal!
Beretvás - MIGRAIN - pasztillát,
mely 5 perc alatt minden fejfájást megszüntet.
1 doboz 1 kor. 30 fillér. — Minden gyógyszerboltban és drogeriában kapható.
Fárb-
tár **BERETVÁS TAMÁS** Gyógyszertár **KISPEST.** Szécs-
mező 2
Ingyen postai szállítással 8 doboz rendeléssel.

PÁRIS SZÁLLODA
Szállás: 6000 Ft
Budapest, VI., Váci-körút 28. sz.
100 szoba 500 Ft-ig felfelé, kényelmel-
lő és műveltségigényű. Gyógy. Fűgget,
alapszó társulást, étterem. Világos vanoni
megállítást az óceán pályaudvar és
hálók felé.

BOGDÁNY
szerencsése páratlan!
Vásároljunk osztály-
sorsjegyet csakis
BOGDÁNY S.
Igazságszerző sorsjegykutató r-t-nál
BUDAPEST, KÁROLY-KÖRÚT 20

Melyik vendéglőben étkezik Budapesten?
Schuller Kaszinó-éttermében
• VI., ANDRÁSSY-UT 30. SZ. •
Elsőrendű konyha! Naponta zene-estéi!

Dr. KOVÁCS J.
homopátiás rendelő-intézet
1888 betegálményben
szervezői mindezt
Budapest, Váci-körút 18. sz.

KATZER
szervezői mindezt és az egész
világát és annak terjedését.
Ez a legújabb
szervezői mindezt és az egész

Tk. 4479—908. szám.
Árverési hirdetményi kivonat.
A sátoraljai helyi kir. törvényszék mint telegkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Dr. Gombos Gáspár által képviselt Grünfeld Jenő végrehajtatonak, Tussai György végrehajtást szenvedő elleni 1200 korona tökékövetelés és jár. iranti végrehajtási ügyében a sátoraljai helyi kir. törvényszék területén levő, Szürnyeg községben fekvő a szürnyegi 46 sz. tjkvben A. 1. 127, 136, 390, 404, 447, 497, 499, 631, 674, 962, 985, 1013, 1241, 1561, 1578, 1795, 1949, 1872, 1879 hr. sz. a. foglalt s Széles kötelek, Kertágy, Árpáskert, Keskeny-dűdő Szanasajja, Szőőhegy, Előret, Boglyos, Nagyerdő, Hosszu Rakottya dűőben levő szantokból, rétekből és szőőből: a B. 9, 14 és 16 alatti Tussai, illetve új. Tussay György jutalekára az utóajánlat folytan irányadó és így le nem számítható 1700 koronában megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelíte és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1908. évi 10 orakor Szürnyeg község hazánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól eladatul nem fog.
Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10 %-át vagyis 220 koronát készpénzben, vagy az 1881. LX.t.cz. 42 §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881 évi november 1-én 3333 sz. a. keit igazságügyminiszteri rendelet 8 §-ában kijelölt ovadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881 LX. t.cz. 170 § a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kikiáltott szabályszerű elismervényt át-szolgálatni.
Sátoraljai helyben a kir. törvényszék mint telegkönyvi hatóságnál 1908. évi junius hó 3-án.
Dr. Oláh
kir. tszéki bír.

Tk. 3586—908. szám.
Árverési hirdetményi kivonat.
A sátoraljai helyi kir. törvényszék mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Dr. Gombos Gáspár ügyvéd által képviselt Tasonyi Mihály végrehajtónak Bodák Mihály végrehajtást szenvedő elleni 872 korona tökékövetelés és jár iranti végrehajtási ügyében a sátoraljai helyi kir. törvényszék területén levő Szürnyeg községben fekvő:
1. a szürnyegi 81 sz. tjkvben A. 1. 3—7 kor. 1615, 1753, 1805, 1848, 1859 hr. sz. a. Mehes, Pári rét, Boglyos, Czinyér. szög dűőlokbent retek-ből a B. 14 alatti Bodák Mihály jutalekaira 270 korona.
1. a szürnyegi 166 sz. tjkvben A. 1. 1—5 sor 1547, 1713, 1820, 1824, 1836 hr. számu a Kis rét, Tari rét, Boglyos dűőlokbent retek-ből a B. 26 alatti Bodák Mihály jutalekára 479 koronában megállapított kikiáltási árban elrendelíte és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1908. évi augusztus hó 4 napján d. e. 10 orakor Szürnyeg község hazánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól eladatul fognak.
Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10 %-át vagyis 27 kor. és 47 kor. készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42 §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881 évi november hó 1-én 3333 sz. a. kelt m. kir. igazságügyminiszteri rendelet 8 §-ában kijelölt ovadékképes értékpapírban kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881 LX. t. cz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kikiáltott szabályszerű elismervényt át-szolgálatni.
Sátoraljai helyben a kir. törvényszék mint telegkönyvi hatóságnál 1908. évi április hó 30-án.
Vieland.
kir. tszéki bír.

NOXIN
A LEGJOBB CIPŐ-KRÉM
NOXIN
Szabadalmazott kulcsal.
Minden jobb üzletben kapható.
Kochsinger Testvérek Budapest.

TIRGRAM-POR
az egyedüli szer, mely az összes rovarokat gyorsan és alaposan kipusztítja; üvegben —30, —60, 1.— és 2.— koronáért kapható.
TIRGRAM TINKTURA
csakis Poloskák ellen üvegekben —40, —80, 1.20, 2.60 és 5.— koronáért kapható minden jobb drogeriában, fűszer- és festék-kereskedésben, a hol Tirgram-Plakátok ki vannak függesztve. Ügyeljünk a "TIRGRAM" névre. Gyá: Budapest, IV. ker., Kaaly-utca 1.

csak negyedévenként vagy havonként fizet is elő, számot tarthat a Pesti Hírlap nagy képes naptására (karácsonyi ajándékul) és kedvezményes áron rendelheti meg a Divat-Szalón című kitérő dívatlapot. A Pesti Hírlap előfizetési ára negyedévre 7 korona. 2 óra 4 korona 80 fillér. Egy óra 2 korona 40 fillér. A Divat-Szalónnal együtt negyedévre 9 korona. A kiadóhivatal címe: Budapest, V., Váci-körút 78.

— **Keleti pályaudvar nagyszállója** Budapest (Thököly-ut) a keleti (központi) pályaudvar indulási oldalán megnyílt. Ezen szálloda a legmodernebb, a mai kor igényeinek megfelelő kényelemmel be van rendezve, villanyvilágítás, fürdők stb. Minden oldalról villamos közlekedés.

— **Rákóczi cipőkrem** a legjobb bőrfényesítő 5% a kassai Rákóczi-szobor alapja javára. Egvedűli gyártója Székely és Társa Kassa.

VITA
SÓSKÚT FORRÁS VASMEGYE

alkalikus natron-lithion gyógyvíz
Orvosi ajánlva: húgysavas diathesis, kőszóly, cukorbetegség, gyomor, vese és húgyhólyag bántalmaknál stb.

Mint üdítő és borvíz páratlan.

Bővebb felvilágosítással szolgál a
Központi iroda: Bpest, V., Lipót-körút 29
Főraktár: NAGY FERENCZ
urnál Sátoraljaújhelyen.
Kapható: gyógyszertárak, drogeriák és fűszerüzletekben.

Találmányok

szabadalmazása vagy értékesítése előtt úgy Magyarországon, mint külföldi államokban forduljon a

„Szabadalmi Ujság”

szerkesztőségéhez Budapest, VII. ker., Erzsébet-körút 26. Kérje a „Szabadalmi Ujság” ingyen mutatványszámát.

A közönség köréből.

(Alak és tartalomra a beküldő felelős.)

Tiszteit Szerkesztő ur!

Becses lapjának május hó 30-iki számanak törvényszéki rovatát olvasván, néhány pisanatig tárgyalási epilógus helyett védőbeszédet (nem a tárgyalás terében eimondott beszédek hozom összefüggésbe) véltem magam előtt látni.

Miután ezen ügyre vonatkozólag kompetensnek érzem magam, hogy egyet-mást eimondjak, kijelentem, hogy a cikk megjelölésekor huzamosabbal otthonról távol voltam.

Erciute majdnem gyonyorkodtem mesteri ügyességben, amint a védő iherori poza bevezve magat hoi trepusokkal a fantaziarra, hoi drámái eienkséggel a kedeyre hatva, hoi a harag és méltatlankodás hurjait pengette bogozza ki a kuszatiregenyszalakat, hogy az esküdektől vedne számará felmentő verdiket kieszközölhessen.

Igaz, konzentracionális ereje esékélyebb. — Lehet küöben, hogy a szonoki hev mindent elragadó voltának számítódo be az olyan gondolatmeiret: — nem tudom meg bünös-e a vadított, vagy sem; de akár bünös, akár nem, mégis rámondom, hogy nem bünös. — Ilyesmivel lehet látni az esküdekre, de a nagyközönségre nem. — Mert, — ez er lucszáat, — midőn olvasá-

somban odáig jutottam el, hol közösemről van szó, melynek viszonyait közvetlen szemléletből ismerem, midőn láttam, hogy itt tulajdonképpen nem védőbeszédet, hanem a legtüzesebb vádbeszédet mondják el, hogy e derék kis epilógussal a nagypublicumot akarják tájékoztatni és közvéleményt csinálni, — tesék meghinni, — úgy lettem vele, mint az „ars poetika” híres női alakjából, mely disztelen halfarmában végződik; vagy azt is mondhatnám, hogy eszembe jutott az a hamiskás tükörpár, melyben hol a vékonyat roppant vastagra megnöve, hol a vastagot szertelen vékony fi ligranra megnyulva lehet látni.

Tessék hangulatomat megítélni. De azt gondolom, ha igazságosak akarunk lenni, ha a köznek valóban hasznosat akarunk tenni, akkor ne álljunk meg egyoldalú információknál, ne tekintsük a dolgokat csupán sentimentális oldalukról, még ha oly ideális társadalmi ettikát is vélünk ezáltal propagálni. — Igen jól méltóztatik tudni, hogy sohasem tartottam helyesnek és megengedtetnek védeni azt, ami hibás, ami nemteljes. — De a tárgyilagosságot feltétlenül őrizzük meg avval szemben is, aki hibázott, ne kívánjunk olyat, amit sem törvény sem társadalom nem kíván.

Ime a tényállás: Egy alsóbb néposztályú leány udvaroltat magának egy fiatal nőltentantó, egy intelligens ember által, mint ez az életben számtalanszor előfordul — persze, hogy erkölcsi kifogás alá esik, de ezek a dolgok leginkább az életviszonyok nehezségében bírk magyarizátukat, — anélkül, hogy valakinek is eszébe jutna azért „percat”-ot hiáltani, az illetőt társadalmilag megölni. A korrekci-vumot meg szokta hozni maga az idő. A cikkíró ur következtetései tulozottak. Ez a nő június legeiső napjaiban férjhez megyen idegen fatuba, midőn előbbeni udvarlója jó két hettel előbb állomás helyéről elutazott volt és szeptember hó 1-e előtt vissza sem érkezett. Az új házások vagy három hétig együtt élnek, aztután az asszony ott hagyja férjét és visszamegy anyjához. — Nem sokára a férj megtesz minden kísérletet, hogy az asszonyt visszahozza, de igyekezetének és jó szándékának az az eredménye, hogy felesége és annak hozzátartozói úgytelegkél kiverik hazukból. Végre nariariusban megszületet a gyermek. Minden okserűség szerint egy intelligens ember nem fogja ily előző körülmények között az olyan asszonynak a férjéhez való visszatérését akadályozni; valamint a legműveltebb nő is tudja, hogy a házassági együttél minden eshetőségre nézve egyetlen mentesvára. De ha ez az asszony annak dacára rávetemedik egy neki imputált büntetetre, akkor igaz van a cikkírónak, hogy ez az asszony tényleg nem lehet beszámítható, nem lehet normális, de semmiesetre sem következik belőle az, hogy természetesen: sőt felette természetesen kell, hogy tartuk, ha szegényét, — melyre ok sines — ettüntetni igyekszik és akkor ne juttassuk olyan könnyen a börtön fenekére azt, akiről a „nexus Causalis” több mint valószínűtlen, vagy legalább is nagyon kétséges. Hiszen be nem bizonyítható gyanu okok alapján a félvilágot be kellene csukni: — Tudjuk, nem egy pikantériának — fájdalom — gyakran szerencsétlen vége van, mint ebben az esetben is, az asszony saját hibájából, de minden ilyen tragikumból Tolstói-féle „Nechudov”-okat, amidőn a korrektívum már meg is volt adva, sem a társadalom sem a törvény nem vár.

Föltétlenül kompetensnek tartom magamat annak elbírálására, hogy úgy saját közösem, mint a szomszédok társadalmá hogyan itélkezik az esetről. Mondhatom, hogy Meszlényi tanítót ez eset miatt

senki sem veti meg, senki sem utálja, de inkább sajnálkozik felette mindenki, hogy oly romlott nővel jutott érintkezésbe; — de igenis az általános megbotránkozás és a nép haragjának éle, ezen már most bűnhődő nő ellen fordult. Legyen cikkíró ur teljesen meggyugodva aziránt, hogy Meszlényi, mint tanító iránt a gyermekek változatlan szeretetet, a szülők tiszteletet tanúsítanak s a közönség bizalma iránta meg nem csappant — és kár lenne, ha a cikkíró ur emiatt nyugtalan éjszakákat okozna magának.

Alsógyertyán, 1908. évi június hó 3-án.

Tisztelő hive,
Mauks Árpád.

TANÜGY.

A polgári leányiskola új tanterve.

A polgári leányiskolák új tantervét az iskolák, de maguk a szülők is nagy lelkesedéssel fogadták, amiről az életbeléptetésre vonatkozó rendelet kibocsátása óta többfelől volt alkalmunk meggyőződni. Különösen nagy tetszéssel találkoztunk Apponyi közoktatásügyi miniszternek az a gyors elhatározása, melylyel az új tantervet az első osztályban már a következő 1908—1909. iskolaévben lépteti életbe. Ezzel a polgári leányiskolák egy nagy lépéssel jutnak közelebb ama céljuk felé, hogy az ide járó leánynepeket, melynek száma ma már megközelíti a 40.000-et s akinek csak igen kis hanyada folytatja felőbb iskolában tanulmányait, teljesen befejezzet, a mai fokozottabb igényeknek megfelelő iskolai kiképzésben és olyan általános műveltségben részesíthetők, amelyek együttes birtokában társadalmi és életfőadatait tisztán képes főfogni és teljesíteni. A tanterv kibocsátását különben hosszú és beható, szűkebb és tágabbkörű szaktanácskozások előzték meg, amelyekbe részt vettek a legkiválóbb szakemberek, akik az új tantervbe fölvetett újítások szükségességéről tapasztalatilag is meggyőződtek. Ily módon az új tanterv, amelynek tervezetét már ügyszólván minden érdekelte fel ismertte, minden átmeneti nehézség nélkül lép életbe, sőt azt mondhatjuk, hogy aig tudnánk közoktatási szerveink tanítási rendjének fejlődéséből csak egy olyan esetet is fölhozni, amidőn az új tanterv oly simán illeszkedett volna bele a gyakorlatiba, mint ez. Ebben nagy része van annak a világos, határozott és mindenek fölött az iskolázatú közönség érdekeit szemmel tartó rendeletnek is, melyel Apponyi az új tanterv végrehajtására az illetékes tanügyi hatóságokat fölhiarta. A könyvtárak már a szükséges könyvekkel is elkészültek. Ez természetesen csak akképen történhetett, hogy a hivatott tankönyvírók allandóan figyelemmel kísérték az évek óta készülő új tantervet a kiadók pedig ismerve a tanári kar kívánságát az előmunkálatokat már régen megkezdheték. Ily módon a miniszteri rendelet szerint az első osztályban már az új tantervben lerakott fontos szempontok figyelembevételével készült tanykönyvekkel lehet nemcsak a városokban, hanem az egész országban a tanítást megkezdeni. A már teljesen elkészült könyvek között — melyet Lampel Rt könyvkereskedése és a Franklin-Társulat kiadásában jelentek meg — vannak: Weszely Odön Magyar nyelvtana és olvasója, Gööz—Petri Magyar Olvasó és Nyelvtana, Makodinyé Moirár Ilona és Filtsch Jolan Német Nyelvkönyve és olvasója, Garai Német nyelvtana, Hortobágyi—Lukaacs Német nyelvtana és olvasókönyve, Simonyi—Glósz Földrajza, Deak—Clemintis Földrajza, Nemethy Földrajza, Báthory—Kneif Természettanra, Sáterényi Természettanra, me-

melyet Gáspárdy Aladár Nyárady Gyula dolgoztak át az új tanterv szerint, Balassa József Magyar nyelvtana, Sebestyénné Stetina Ilona Magyar olvasókönyve, Gyulay Béla Magyar nyelvtana, Donszky Lukács Magyar olvasókönyve, Szenes Adulf Szántana, Zettner Ede és Magyar László Szántana, Zettner Ede és Magyar László Mórtana, Sztankó—Hope Enektana, Vaszkó—Agh Természettanra, Glósz—Rebthly Nyelvtan és Olvasókönyvei, Erdődy—Sziklás Szántana, valamint Pástay—Szarvasy Természettanra.

A szerkesztésért felelős:

A SZERKESZTŐSÉG.

Kiadótulajdonos:

LANDESMANN MIKSA.

Egy jó házból való fiu tanulól felvétetik KLEIN GÉZA

fűszer és vaskereskedésében.

Sátoraljaúj helyben.

„Keleti pályaudvar”

Telefon: nagyszállója Telefon: 64—57. 64—57.

Budapest, VII. ker. Thököly-ut 18. sz.

A keleti pályaudvar indulási oldalán. A legnagyobb komforttal berendezve. Szobaárak 2 40 K.-tól kezdve, villanyvilágítással együtt. Utazóknak 20 százalékos engedmény. Posta és távirat a házban, minden oldalról villanyos közlekedés. — Tulajdonos: HERSCH SAMU.

Kiadó lakás.

Kazinczy-utcai 64-ik sz. házamban f. évi augusztus 1-től kiadó egy földszinti modern lakás, mely áll négy parquettés szobából, nagy verandából, fürdőszobából és az összes szükséges mellékhelyiségekből.

Bővebb felvilágosítással szolgál:

Csapó Lajos.

1083—1908. végreh. sz.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881 évi LX. t.c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a sátoraljaúj helyi kir. járásbírógnak 1908. évi V. 542—1. 64/1—1. számú végzése következtében hivatalból képviselt Takács András javára Goldstein Lajos ellen 75 K. s jár. erejéig 1908. évi május hó 6-án foganatosított kielégítési végrehajtás utján le és felülfoglatl és 1830 koronára becsült következő ingóságok, u. m: házi bútorok, kávéházi berendezés stb. nyitváros arverésen eladotnak.

Mely arverésnek a sátoraljaúj helyi kir. járásbírósg 1908. V. 542—2. sz. végzése folytán 75 K. jökekövetelés ennek esedékeskamatái és eddig összesen bírólag már megállapított költségek erejéig Sátoraljaúj helyben alperesek lakásán és kávéházában leendő megtartására 1908 évi június hó 22-ik napjának délelőtti 11 óraja határidő 500 kütizetel és ahhoz a venni szándél ozók ezennel oly meggyőzésel hivatakn meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. s 108. §-ai értelmében késpénz fizetés mellett, a legtöbbet agulónék szükség esetén becsáron alá is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglataltak és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen arverés az 1881 évi LX. t. c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Sátoraljaúj hely 1908 évi június hó 9. napján.

Roener Imre bir. végrehajtó.

© Postabiztos! Levegőszigetelt! Saját árdekenben hirdessen kizárólag • **LEOPOLD GYULA** • hirdetésel iródja által Budapest, Erzsébet-körút 41. 700 asztal. Németország kizárólag!

GARVENS-SZIVATTYUK
rendkívül olcsók,
csak elsőrendű minőség.
Kérjen határozottan!
Garvens-szivattyút
Garvens-művek, WIEN XX/2.
Levegőszigetelt magyarai és németül. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Tyukszemet, borkeményedést azonnal eltávolít a Kaiser-féle
TYUKSZENHALAL
Ára 70 fillér.
A legjobb és legerősebb sósorszesz az
ERŐ SÓSORSZESZ
Ára 2 K, 1 K és 30 fillér.
Postán szállítja utánvét mellett a
KOSMOS vegyszert és kozmetikai laboratórium.
GYÖR, BAROSS-UT.

Csemege-konzervek
BARTA-féle ered. gyümölcskonzervek, úsz. márkák, gomba-, hús- és káposztakonzervek, szemes borócskák, — legfinomabb minőségben szállít — edényekből műanyagokból készültéssel is.
BÉLHURUT
(hasmenés), gyomorbetegség legjobb gyógyszere a BARTA-féle fokföldi áfonyagyögyör, kapható gyógyszeresüzletekben, 5 üveget 8 k-ért bérmentve szállít. Készítéssel is.
Felkai Konzervgyár, Barta József
Felka (Hosszopoly). — Kérjen árjegyzéket!

VÉRZEBŐGÉNYSÉG, ÉTVÁGYTALANSÁG, IDEGESBŐ
gyógyítására a leghatásosabb készítmény a **WIEGNER-féle**
TOKAJI CHINA-VASBOR.
Rendkívül kellemes ízű, erősít, tisztítja a vért.
Kis üveg ára 250 kor. Nagy üveg 6 kor. Kapható gyógyszerüzletekben.
Postán küldi: **KORONA-ÉGYÉGSZERTÁR** Budapest, Kálvária-ter.

PLATSCHEK VILMOS
elismert legolcsóbb, legzolidabb
FÉRFI- és GYERMEK-ruha áruháza
Budapest, IV., Központi Városház. (Károly-körút).
RIVOLI
Munkaképeszeti és festészetű műtermék
BUDAPEST, VII., RÁKÓCSI-ÚT 30.
Készülnek csak elsőrendű művészi kivitelben fényképmagvakok, aquarell és olajfestmények. Másolatok színesre, báronyra, tóra, elektronszóra stb. Éress, fűgyökék, tü stb. apró díszfestmények. Porcelánba ágyított fényképek sirlókra stb. Mire költék ingyen és bérmentve árjegyzéket?

DIGESTOL GLÜCK
A legelőkeltebb emesztőpor
Doboz 2 kor.
Postai számla díjaz. "FERER GALAMB" Gyógyszertár
BUDAPEST, HUNGÁRIA KÖRÚT 93
Kapható minden gyógyszer- és drogeriában

Meglepető haladás!
FICHTENIN
A legelőkeltebb, szabadalmazott gyógyászati szer, mely mindenfajta fegyet a testben és az agyban, mint mindenféle bűnyű, vér- és levetetést és egyéb káros és visszafordíthatatlan káros állapotokat és azok megelőzését okozza.
Legmegbízhatóbb védelem az anyag és a szervek ellen.
Használati utasítás szerial való eljárás mellett biztosított a feltétlen eredményt.
Vesérképviselet Magyarországi részére:
DIAMANT és VADAS
Budapest, VII., Damjanich-u. 26. — Telefon 21-51.

BOGDÁNY
szerencsése páratlan!
Vásároljunk osztály-sorsjegyet csakis
BOGDÁNY S.
Javaslati sorsjegyviroda r.t.-nal
BUDAPEST, KÁRÓLY KÖRÚT 20

Dr. KOVÁCS KÉZPASZTÁJA
8 nap alatt biztosan hat. —
Tápláló K 1-20 —
Dr. KOVÁCS Gyógyszertár
Budapest, Gyár-utca 17.
"Vitalis-órák" ingyen.

Ha fáj a feje használjon azonnal!
Beretvás - MIGRAIN - pasztillát,
mely 8 perc alatt minden fejfájást megszüntet.
1 doboz 1 kor 30 fillér. — Minden gyógyszerüzletben és drogeriában kapható.
Fár-
BERETVÁS TAMÁS KISPEST, Békák-utca 2.
Ingyen postai szállítással 3 doboz rendeléssel.

PÁRIS SZÁJLODA
Szálloda Simon Pál
Budapest, VI., Váci-körút 28. sz.
100 szoba 250 K-át feljebb. Kiszolgálás a világhírességgel egyenlő. Fürdő, meleg és hideg zuhany. Világos és tiszta pányaszobák és hála felé.

Melyik vendéglőben étkezik Budapesten?
Schuller Kaszinó-éttermében
VI., ANDRÁSSY-UT 30. SZ.
Elsőrendű konyha! Naponta zene-estély!

Dr. KOVÁCS J.
homoptial rendelés-kiszolgálás
Minden betegségre
Budapest, Váci-körút 18. sz.

KATZER
szépművészi előadások és az egész világban a leghíresebb.
Elné és legmagasabb nagyság ellen való védelem.

Tk. 4479—908. szám.
Árverési hirdetményi kivonat.
A sátoraljai helyi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Dr. Gombos Gáspár által képviselt Grünfeld Jenő végrehajtatonak, Tussai György végrehajtást szennvedő elleni 1200 korona tökéletesítés és jár. iranti végrehajtási ügyében a sátoraljai helyi kir. törvényszék területén levő, Szürnyeg községben fekvő a szürnyegi 46 sz. tjkvben A. I. 127, 136, 390, 404, 447, 497, 499, 631, 674, 962, 985, 1013, 1241, 1561, 1578, 1795, 1949, 1872, 1879 hr. sz. a. toglatt s Széles kötelek, kertaja, Árpaskert, Keskenyűdú Szivasatja, Szőlőhegy, Előré, Bogtyos, Nagyerdő, Hosszu Rakottya dűnőben levő szantokból, rétekből és szőlőből a B. 9, 14 és 16 alatti Tussai, melve utj. Tussai György jutalekara az utcajantlat tolytan irányadó és így le nem számítható 1700 koronában megállapított kikiáltási árban az árverést eirendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1908. július 17. napján d. e. 10 óraker Szürnyeg község hazánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól eladatul nem fog.
Árverezni saundékozők tartoznak az ingatlan becsárának 10 %-at vagyis 220 koronát készpénzben, vagy az az 1881 : LX.t.-cz. 42 §-aban jelzett arfoylammal számított és az 1881 évi november 1-én 3333 sz. a. kert igazságügyminiszteri rendelet 8 §-ában kijelölt ovadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881 LX. t.-cz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt át-szoigáltatni.
Sátoraljai helyben a kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóságnál 1908. évi június hó 3-án.
Dr. Oláh
kir. tszéki bíró.

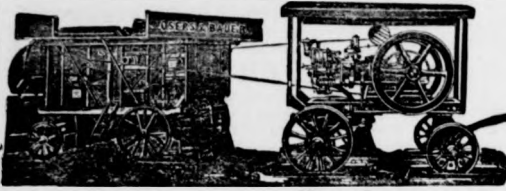
Tk. 3586—908. szám.
Árverési hirdetményi kivonat.
A sátoraljai helyi kir. törvényszék mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Dr. Gombos Gáspár ügyved által képviselt Tasonyi Mihály végrehajtónak Bodák Mihály végrehajtást szennvedő elleni 872 korona tökéletesítés és jár. iranti végrehajtási ügyében a sátoraljai helyi kir. törvényszék területén levő Szürnyeg községben fekvő:
1. a szürnyegi 81 sz. tjkvben A. I. 3—7 kor. 1615, 1753 1805, 1848, 1859 hr. sz. a. Mehes, Parti rét, Bogtyos, Czinyér. szög dűlökben rétekből a B. 14 alatti Bodák Mihály jutalekaira 270 korona.
1. a szürnyegi 166 sz. tjkvben A. I. 1—5 sor 1647, 1713, 1820, 1824, 1836 hr. számu a Kis rét, Tari rét, Bogtyos dűlőkben rétekből a B. 26 alatti Bodák Mihály jutalekara 479 koronában megállapított kikiáltási árban eirendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1908. évi augusztus hó 4 napján d. e. 10 óraker Szürnyeg község hazánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatul fognak.
Árverezni saundékozők tartoznak az ingatlan becsárának 10 %-át vagyis 27 kor. és 47 kor. készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42 §-ában jelzett arfoylammal számított és az 1881 évi november hó 1-én 3333 sz. a. kert m. kir. igazságügyminiszteri rendelet 8 §-ában kijelölt ovadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881 LX. t. cz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt át-szoigáltatni.
Sátoraljai helyben a kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóságnál 1908. évi április hó 30-án.
Vieland.
kir. tszéki bíró.

NOXIN
A LEGJOBB CIPŐ-KRÉM
NOXIN
Szabadalmazott kulccsal.
Minden jobb üzletben kapható.
Hochsinger Testvérek Budapest.

TIRGRAM-POR
az egyedüli szer, mely az összes rovarokat gyorsan és alaposan kipusztítja; üvegben —.30, —.60, 1.— és 2.— koronáért kapható.
TIRGRAM TINKTURA
csakis Poloskák ellen üvegekben —.40, —.80, 1.20, 2.60 és 5.— koronáért kapható minden jobb drogeriában, fűszer- és festék-kereskedésben, a hol Tirgram-Plakátok ki vannak függesztve. Ügyeljünk a „TIRGRAM” névre. Gyá: Budapest, IV. ker., Kály-utca 1.

OSERS és BAUER

kizárólagos motorgyár
BUDAPEST, VI., Podmaniczky-utca 18.
BÉCS XX. Dresdner-strasse 81-83

BENZIN-LOKOMOBILOK

Benzinmotorok, Szivógázmotorok.

A jelenkor legolcsóbb üzemereje 2-3 fill. üzemköltség óra lóerőnként. Több száz telep üzemben. Elsőrendű szolid gyártmány!

Kedvező fizetési feltételek. Költsépvetés és árjegyzék ingyen.

Az utóbbi időben többek között a következő gépeket szállítottuk:
Schloss János és Társa Szász-Vesszős, Papp János Iharos-Bdrény, Nagy J. Pál Boglár, Takács Imre malomtulajdonos Paszto, Stenger Vilmos malomtulajdonos Nagy-Topolovecz, Rosmann Samu Mocs és még számos nagy uradalom.

Védjegy: „Horgony”

**A Liniment. Capsici comp.,
a Horgony-Pain-Expeller**

pótlék

egy régióknak bizonyult háziáru, mely már sok év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult köszvényéknél, csomói és meghűléseknél, bedorzásoknál, süléstépek használata.

Figyelmeztetés. Súlyos hamisítványok miatt bevételekor óvatossággal legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjegygel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozban van csomagolva. Ára üvegekben K-80, K1.40 és K2.- és ügyszólván minden gyógyszerárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest, **02. Richter gyógyszerháza az „Arany oroszlánhoz”, Prágában, Elisebethstrasse 5 neu.** Mindennapi szétlélés.

Makulatur
papírok

jutányos árban kaphatók a kiadóhivatalban.

Egyedül valódi csak a THIERRY BALZSAMA

a zöld apácával mint védőjeggyel. Legkevesebb megkötés 12/2 vagy 6/1. avagy 1 szabadalmazott különleges-utazó-csónál-üveg 5 korona. — Csomagolás ingyen.

Thierry Centifolium Kenőcs-e.
Legkevesebb megkötés 2 doboz 3-60 kor. A legjobb háziáru gvmorhaj, gyomorégés, görs, köhögés, melibaj, belső gyuladás köszvény, tagszagatás, mindentelése, sorvadás, tályog, dagunat, mindenemű sérülések stb. ellen. — Így tessék czimezni:

Védőangyal gyógyszerár
Thierry A. Pregrada Rohics mellett.
Raktárak Budapestén Török József gyógy-szerész, Egger J. és Egger Leó. ar. és Veres Luga

Gazdatiszt nőtlen, aki maggar és német nyelvet bir, állást keres.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

Dubay Nándor

cukrászdájában
egy jó házból való fiu
tanulóul felvétetik.

A közönség figyelmébe!

Van szerencsém a t. közönség nagybecsű figyelmébe ajánlani

ruhatisztító, ruhafestő és guvlirozó üzletemet

melyben tisztításra elfogadok: selyem, szövet, gyapju, batiszt bluzokat ez ruha-aljakat, térfi-öltönyöket, nadrágokat, tavaszi és őszi felöltöket, továbbá csipkéket, nyakendőket, csipke-tüggönyöket és himzett munkákat.

Festésre: minden megunt, vagy szinehagyott ruhát bármilyen színre is. Gyaszruhákat a legrövidebb idő alatt festetnek.

Guvlirozásra: női ruha-szöveteket és selymeket, stb.

Becses pártfogását kérve vagyok mély tisztelettel:

Rakovszky Sándor vegyi-tisztító és kelmefestő
S.-A.-Ujhely Bercsenyi-u. 5.

A peronoszpóra leghatékonyabb ellenszere a
Dr. ASCHENBRANDT-féle

BORDÓI-POR

amint azt úgy a külföldi mint kilenc éves hazai tapasztalok igazolják. **Nem perzsel! Jól tapad! A fecskendőket nem rontja.** A burgonyavész ellen használt szerek közt is a leghatásosabb.

A lisztharmat legbiztosabb gyógy- és óvszere a **Dr. ASCHENBRANDT-féle**

RÉZKÉNFOR

mely a szőlőt egyúttal az antraknózis ellen is megvédi.

A porok ára Budapestén:

50 kg.-os zsákban kg.-onként	bordói por	72 fillér
10 és 5	"	76 "
2	"	77 "
50 kg.-os zsákban kg.-onként	rézkénpor	45 fillér
10 és 5	"	49 "
2	"	50 "

Gyártás korlátolt! Tessék a szükségletet **mielőbb megrendelni.** A porok szállítása bármely időben és részletben történhet. Megrendeléseket elfogad, ismertető füzetet díjmentesen küld a

„Magyar Mezőgazdák Szövetkezete”

Budapest, V., Alkotmány-utca 31. sz.

A por kapható és megrendelhető: **Klein Emilnél Tarczal, Steinfest D.nél Királyhelmezc. — Abbaffy Lászlónál Szerencs.**

Hölgyek
részére nélkülözhetetlen!

Legjobb szépítőszert a
Földes-féle MARGIT CRÈME

Pár nap alatt biztosan eltávolított szepőt, májfoltot, pattanást, bőrtárat, (Miteszer) és más lörbajt. Kisimítja a rancokat és az arcot fehérré, simává varázsolja, üdít és fiatalít.

Ára: kis tégely 1 korona, nagy 2 korona

KIVÁLLÓ TOILETT-CIKKEK: Margit-hölgypor (3szinben) 1.20 kor., Margit-szappan 70 fill., Margit-ingpép 1 kor., Margit-aroziv 1 kor. — Kapható minden gyógyszerárban, drogeriában és illatszerekkereskedésben. — Postán utánvétellel 100% pénz előzetes beutódása után küldi a készítő:

Földes Kelemen gyógyszer. Arad

Raktár Sátoraljaújhelyben: Kincsesy Péter, Wöder és Reichard, Irabeczy Kálmán drék, Hemenhán: Fabian Arnold gyógyszerésznél

Olajfestészethez

szükséges kellekek:

u. m. olajfestékek, ecsetek, festővászon, masixfirniss, damaszfirniss, rectifterpentin, lenolaj, paletta stb.

nagy választékban kapható

Sandesmann Miksa és Társa

könyv-, papir-, író- és rajzszerkereskedésében
Sátoraljaújhelyben.